Dosarul nr. 1-26018495-05-21rji-11032026 Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Leonid Turculeț

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În numele Legii

15 octombrie 2026 municipiul Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
judecând în componența:
***președintelui* completului de judecată, dlui:** *Evgheni BANCOV*,
***judecătorilor*: dlui** *Andrei SCRIPCENCO* și **dnei** *Inga GORLENCO*,

a judecat în lipsa părților, recursul declarat de condamnatul Adamiț Luis împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 19 februarie 2026, pronunțată în cauza la plângerile condamnatului Adamiț Luis împotriva acțiunilor-inacțiunilor Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Verificând materialele cauzei şi analizând în ansamblu argumentele şi criticile expuse în cererea de recurs, în baza celor constatate, Completul de judecată,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 17.02.2026 în Judecătoria Cahul sediul Central au fost înregistrate trei plângeri depuse de condamnatul Adamiț Luis împotriva acțiunilor-inacțiunilor Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Potrivit plângerilor formulate condamnatul solicită ca instanța de judecată să oblige Administrația P-5 Cahul să-i prelungească timpul de plimbare de la 1 la 2 ore motivând prin faptul că în P-5 mai sunt deținuți care au 2 ore de plimbare.

Conform conținutului celei de a doua cerere condamnatul pretindă să-i fie scoase gratiile metalice de la ușa celulei nr.2 în care se deține în P-5, așa cum potrivit anexei nr. 25 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, prevede gratii metalice doar la ușa izolatorului disciplinar. Gratiile îi creează disconfort și traumă psihică. Menționează că anterior a fost deținut în P-13 Chișinău și P-16 Pruncul unde nu erau gratii metalice la ușa celulei în care s-a deținut.

Solicită săi fie luate măsuri cu P-5 Cahul și să-i fie achitată o despăgubire morală deoarece sunt lezate drepturile sale conform art. 251 C.E., deoarece nu are posibilitate de a se deplasa liber în încăperile de uz comun.

În toate plângerile sale a solicitat să fie prezent în sala de judecată și să i se acorde un avocat din oficiu care să-i reprezinte drepturile.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 19 februarie 2026, s-a respins plângerea condamnatului Adamiț Luis împotriva acțiunilor-inacțiunilor colaboratorilor Penitenciarului nr.5 Cahul și solicitarea de încasare a prejudiciului moral.

Solicitarea recurentului.

Nefiind de acord cu încheierea nominalizată, pe data de 02 martie 2026 a fost înregistrat recursul condamnatului Adamiț Luis prin care a solicitat casarea încheierii ca fiind neîntemeiată, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a plângerii.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 473[4] alin. (9) Cod de procedură penală, „*Încheierea adoptată în condiţiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 15 zile de la data pronunţării, prin intermediul instanţei de fond.”*

Din actele cauzei se constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 19 februarie 2026, fără participarea părților. Tot la data de 19.02.2026 actul judecătoresc a fost expediat în adresa părților, dovada recepționării fiind lipsă. Astfel recursul condamnatului Adamiț Luis (ștampila de pe plic nu este lizibilă) înregistrat la 02.03.2026 a fost declarate cu respectarea termenului legal.

Procedura de notificare a fost legal executată.

În corespundere cu prevederile art. 447 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală*, „Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.”.*

Participanții au fost notificați despre data examinării cauzei și le-a fost oferit termen pentru depunerea referinței. În termenul stabilit nimeni din participanți nu a prezentat careva referințe, astfel că instanța de recurs va verifica legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Poziția instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea primei instanțe în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide asupra necesității admiterii recursului declarat de condamnatul Adamiț Luis, casarea integrală a încheierii instanţei de fond, cu restituirea cauzei la rejudecare în aceiași instanță dar în alt complet de judecată, reieșind din următoarele considerațiuni.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art. 448 Cod procedură penală*, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.*

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 2) admite recursul, casând hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare.*

Analizând normele de drept aplicabile cazului, Completul de judecată stabilește că, potrivit prevederilor art. 469 Cod de procedură penală, judecătorul de instrucție examinează chestiunile care urmează să fie soluționate la executarea pedepsei, iar conform articolelor 470 alin. (1) și 471 alin. (1) din Codul de procedură penală, chestiunile date se soluționează de către judecătorul de instrucție al instanței din raza de activitate a instituției care pune în executare pedeapsa.

La caz condamnatul Adamiț Luis prin plângerea depusă a solicitat obligarea Administrației P-5 Cahul să-i prelungească timpul de plimbare de la una la 2 ore; să fie scoase gratiile metalice de la ușa celulei în care este deținut și să fie luate măsuri cu administrația P-5 Cahul și să-i se achite despăgubiri morale deoarece sunt lezate drepturile sale conform art. 251 C.E., deoarece nu are posibilitate de a se deplasa liber în încăperile de uz comun.

Instanța de fond fiind investită cu soluționarea plângerilor, unipersonal prin încheierea din 19 februarie 2026 a respins cererea condamnatului Adamiț Luis.

Potrivit prevederilor art. 469 alin. (1) pct. 18) Cod de procedură penală *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.*

Conform legii, judecătorul de instrucție este obligat să examineze plângerile împotriva actelor administrative ale penitenciarelor care afectează drepturile fundamentale ale deținuților.

Analizând materialele cauzei se atestă că judecătorul de instrucție a examinat plângerea condamnatului Adamiț Luis unilateral, or potrivit art. 473^1 din CPP, examinarea plângerilor împotriva actelor administrației penitenciarului se face în ședință publică, cu citarea obligatorie a condamnatului.

Potrivit art. 471 alin. (3) Cod de procedură penală „*La soluţionarea chestiunilor prevăzute în art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)-9), 11), 14), 17), 17^2) şi 17^3), **participarea condamnatului în şedinţa de judecată este obligatorie**, cu excepţia cazurilor în care acesta, fiind legal citat, nu s-a prezentat în instanţă. Condamnatul prezent la şedinţă are dreptul să ia cunoştinţă de materialele prezentate instanţei, să participe la examinarea lor, să înainteze cereri, inclusiv de recuzare, să dea explicaţii, să prezinte probe*” .

Notabil este faptul că potrivit alin. (2) din art. 471 CPP „(2) *Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului. Referitor la chestiunile prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1) şi 2), condamnatul înaintează cererea în instanţa de judecată doar dacă a fost refuzat în condiţiile art.266 alin.(3) din Codul de executare.”*

Totodată potrivit art. 471 alin. (4) Cod de procedură penală, „*Condamnatul poate să-şi apere interesele prin intermediul apărătorului. La soluţionarea chestiunilor referitoare la executarea sentinţelor în privinţa minorilor, persoanelor cu defecte fizice sau psihice care le împiedică să-şi exercite de sine stătător dreptul la apărare, persoanelor care nu posedă limba în*

care se desfăşoară procesul, cînd cererea sau demersul este examinat în lipsa condamnatului, precum şi în alte cazuri cînd interesele justiţiei o cer, participarea apărătorului este obligatorie."

La caz, condamnatul Adamiț Luis în toate plângerile sale a solicitat să fie prezent în sala de judecată, precum și să fie asigurat cu un apărător de stat pentru ai reprezenta interesele, circumstanță neglijată de instanța de fond. Or, judecarea cauzei în lipsa condamnatului și a avocatului, deși participarea și asistența juridică au fost solicitate expres, reprezintă o încălcare directă a principiului contradictorialității și a dreptului la apărare.

Mai mult judecătorul de instrucție, fără a deține informația de facto, deduce din plângerile petentului că acesta nu a depus pretențiile deplânse în plângeri în adresa instituției penitenciare în care se deține, apreciind pripit că acest gen de pretenții nu constituie acte care pot fi contestate în ordinea normei legale menționate și judecătorul de instrucție nu deține competențe pentru a verifica astfel de acțiuni.

Un alt aspect important este faptul că judecătorul de instrucție examinând plângerea condamnatului a indicat că condamnatul în temeiul art. 178 Cod de executare poate depune plângere la organul ierarhic superior, însă nu a solicitat de la instituția penitenciară vizată informații dacă condamnatul a depus pretențiile enunțate în plângerii către instituția penitenciară în care se deține, fapt ce atestă omisiunea unui rol activ din partea instanței de judecată la soluționarea plângerii.

Și nu în ultimul rând, din dispozitivul încheierii nu este clar motivul respingerii cererii condamnatului (neîntemeiată sau inadmisibilă), or în partea motivată se indică că acest gen de pretenții nu țin de competența judecătorului de instrucție.

Pertinent speței fiind cazul CEDO *Lungu vs. Moldova* unde a avut loc condamnarea statului pentru nerespectarea garanțiilor art. 6 din Convenție (Dreptul la un proces echitabil) în procedurile de executare a pedepsei.

Dreptul la un proces echitabil garantează proceduri judiciare echitabile. Un proces echitabil înseamnă că instanța de judecată urmează corect toate procedurile și tratează toate părțile în mod egal, astfel încât procesul în sine să fie echitabil și eficient, indiferent de decizie și de rezultat.

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, prin prisma art. 6 CEDO, aspectele procedurale urmau a fi respectate, pentru a asigura accesul liber la justiție. Or, accesul liber la justiție este un principiu fundamental absolut aplicabil drepturilor și libertăților constituționale, care nu poate fi limitat de către stat, prin intermediul căruia, orice persoană poate să-și apere drepturile, libertățile și interesele sale legitime prevăzute de constituție și legislația statului în vigoare, apelând liber, atât la justiția de drept comun, cât și la cea constituțională. Prin urmare persoana ar trebui să aibă acces liber la toate mijloacele procedurale, atât din justiția de drept comun, cât și din justiția constituțională pentru înfăptuirea liberă a justiției.

În spiritul articolului 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului: "Orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanțelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin Constituție sau prin lege".

Totodată art. 20 din Constituție garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă în cazul lezării drepturilor sale.

Având în vedere cele expuse şi faptul că instanța de recurs, judecă recursul pentru a repara erorile admise de către prima instanța, Completul de judecată ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de condamnatul Adamiț Luis, de a casa încheierea din 19 februarie 2026, cu restituirea cauzei în instanța de fond spre rejudecare, pentru soluționarea celor menționate în prezenta decizie.

Rejudecarea cauzei și limitele acesteia se va desfășura conform procedurii prevăzute la articolul 451 din Codul de procedură penală.

Potrivit art. 451 din Codul de procedură penală, *procedura de rejudecare şi limitele acesteia se reglementează de prevederile art.436, care se aplică în mod corespunzător*.

Reieșind din prevederile art. 436 alin. (1) și (2) al Codului de procedură penală, *(1) Procedura de rejudecare a cauzei după casarea hotărârii în recurs se desfăşoară conform regulilor generale pentru examinarea ei. (2) Pentru instanţa de rejudecare, indicaţiile instanţei de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluţionarea recursului.*

La o nouă examinare instanţa de fond urmează să ţină strict cont de circumstanţele enunţate mai sus, cât şi cele stabilite în cauză şi în cele din urmă, să adopte o încheiere întemeiată, legală şi motivată.

Dată fiind situația factuală și juridică, în conformitate cu art. 447, art. 449 alin. (1) pct. 2) lit.c) Cod de procedură penală al RM, Completul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de condamnatul Adamiț Luis.

Se casează încheierea Cahul, sediul Central din data de 19 februarie 2026, pronunțată în cauza la plângerile condamnatului Adamiț Luis împotriva acțiunilor-inacțiunilor Penitenciarului nr. 5 Cahul, cu restituirea cauzei spre rejudecare în aceiași instanță, dar în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,	*Judecător*	*Judecător*
Evgheni BANCOV	*Andrei SCRIPCENCO*	*Inga GORLENCO*